

Valsts un pašvaldību sadarbība vietējo un nacionālo kultūras vērtību saglabāšanā

Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore
SIGNE PUJĀTE

Nemateriālā kultūras mantojuma nodaļas vadītāja
SARMĪTE PĀVULĒNA

Latvijas Pašvaldību savienība 2019. gada 3. oktobris

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

Nemateriālais kultūras mantojums

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA LIKUMS

Mērķis – saglabāt un nodot nākamajām paaudzēm nemateriālo kultūras mantojumu kā Latvijas kultūras savdabību un daudzveidību apliecināšu resursu, kas veicina vērtību izpratni, radošumu, attīstību un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Pamatprincips – **kopiena** saglabā savu nemateriālo kultūras mantojumu.

Valsts pārvalde kopienai šajā procesā atbalsta.

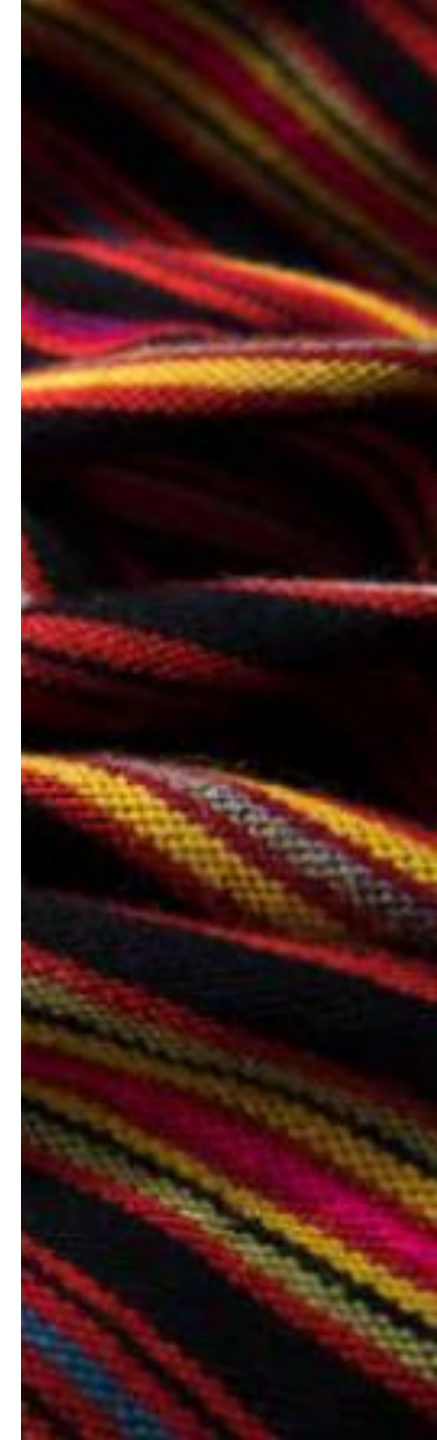
NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA SARAKSTS

Uzdevums:

- Nostiprināt nemateriālā kultūras mantojuma **vērtību**
- Veicināt nemateriālā kultūras mantojuma **atpazīstamību**
- **Izglīt** sabiedrību par nemateriālo kultūras mantojumu.

Kopienas tiesības:

- izmantot un nodot tālāk savu NKM;
- uz NKM elementa nosaukumu;
- izmantot tā nosaukumu, ja tas tiek izmantots saimnieciskā un cita veida darbībā;
- uz informāciju par savu nemateriālā kultūras mantojuma elementu.
- pieteikt **UNESCO starptautiskajiem NKM sarakstiem**, ja tas ir iekļauts Latvijas NKM sarakstā

NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA SARAKSTS

NR.	VĒRTĪBA	IESNIEDZĒJS
1.	Psalmu dziedāšana Ziemeļlatgalē	Balvu novada pašvaldība
2.	Dziedāšana ar pusbalsu	Balvu novada pašvaldība
3.	Latgales mazo bundziņu bubyņa spēles tradīcija	biedrība "Skaņumāja"
4.	Ieviņa tipa ermoņiku būvēšanas un spēlēšanas tradīcija	biedrība "Skaņumāja"
5.	Mirušo ofīcija (saļmu) izpildīšanas prakse Vaboles un Līksnas pagastos	Daugavpils novada pašvaldība
6.	Siguldas spieķa darināšanas prasme	Siguldas novada pašvaldība
7.	Pēterburgas ermoņiku spēlēšanas tradīcijas	biedrība "Skaņumāja"
8.	Caurspēljamās cītaras spēle	biedrība "Skaņumāja"
9.	Gaujas plostnieku amata prasmes	biedrība "Gaujas plostnieki"
10.	Knipelēšanas prasme	Kultūras un tautas mākslas centrs "Ritums"
11.	Dubultauduma šatiera segu aušana Ziemeļvidzemē	Valkas novada dome
12.	Lībiešu kultūrtelpa	biedrība Līvõ kultūr sidām
13.	Rucavas tradicionālā kultūrtelpa	Rucavas novada dome
14.	Upītes kultūrtelpa	B-a "Upītes jauniešu folkloras kopa"

NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA SARAKSTS

Bez konkrētas reģionālas piederības: 3 vērtības

- knipelēšana,
- caurspēlējamā cītara,
- Pēterburgas ermonikas

Vidzeme: 4 vērtības

- Siguldas spieķis,
- Gaujas plostnieki,
- Vidzemes šatiera segas,
- Ieviņa harmonikas

Kurzeme: 2 vērtības

- Rucavas kultūrtelpa,
- Lībiešu kultūrtelpa

Zemgale: 0

Latgale: 5 vērtības

- Psalmu dziedāšana Ziemeļlatgalē,
- Psalmu dziedāšana Vabolē un Līksnā,
- Dziedāšana ar pusbalsu,
- bubina spēle,
- Upītes kultūrtelpa

PAŠVALDĪBAS UN VALSTS ATBILDĪBA NKM SAGLABĀŠANĀ

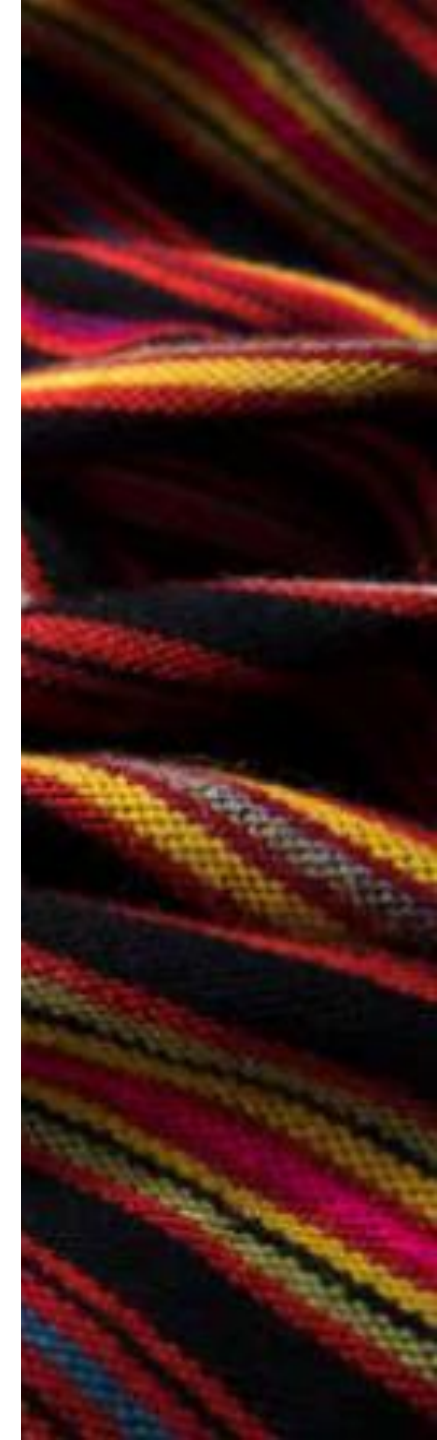
Pašvaldības atbildība:

Noteikt dažādus pasākumus savās attīstības programmās:

- juridiskus;
- tehniskus;
- organizatoriskus;
- administratīvus;
- finansiālus.

Valsts (LNKC) atbildība:

- īstenot valsts politiku NKM saglabāšanā;
- koordinēt plāna izstrādi;
- uzturēt un aktualizēt un publiskot sarakstu;
- nodrošināt, ka tiek izvērtēti ierosinājumi pieteikt elementus UNESCO;
- sniegt konsultatīvu un metodisku atbalstu interesentiem, t.sk. pašvaldībām;
- nodrošināt padomes darbību.

KĀRTĪBA NKM ELEMENTU PIETEIKŠANAI

LNKC katru gadu līdz
10.janvārim izsludina
pieteikumu iesniegšanu

2020.gadā pieteikumu
iesniegšanas termiņš:
30. jūnijs

NKM padome **4** mēnešu laikā izskata
pieteikumu

Mēneša laikā pēc lēmuma
pieņemšanas tiek sniegta atbilde
iesniedzējam

Ceļā uz

XXVII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkiem
2019.-2023.

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

MĀKSLINIECISKĀ DARBĪBA

Priekšlikumu un viedokļu par
Dziesmu un deju svētku nedēļu –
izvērtēšana

Starpsvētku pasākumi

Māksliniecisko koncepciju
Izsludināšana

Starpsvētku pasākumi

2019

2020

ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA

Dziesmu un deju svētku iepriekšējās
organizācijas secinājumu un
ieteikumu analīze

Biļešu izplatīšanas modeļu izpēte un
sabiedrisko aptauju veikšana

Dziesmu un deju svētku
organizatoriskā modeļa izstrāde
Svētku nedēļas pasākumu un to
norises vietu plānošana un
apstiprināšana

Dziesmu un deju svētku
sagatavošanas procesa un norises
budžeta izstrāde

Darbs pie biļešu izplatīšanas
modeļa izstrādes

MĀKSLINIECISKĀ DARBĪBA

Darbu uzsāk svētku pasākumu darba grupas

Koprepertuāra apguve

Koprepertuāra pārbaudes skates

Starpsvētku pasākumi

2021

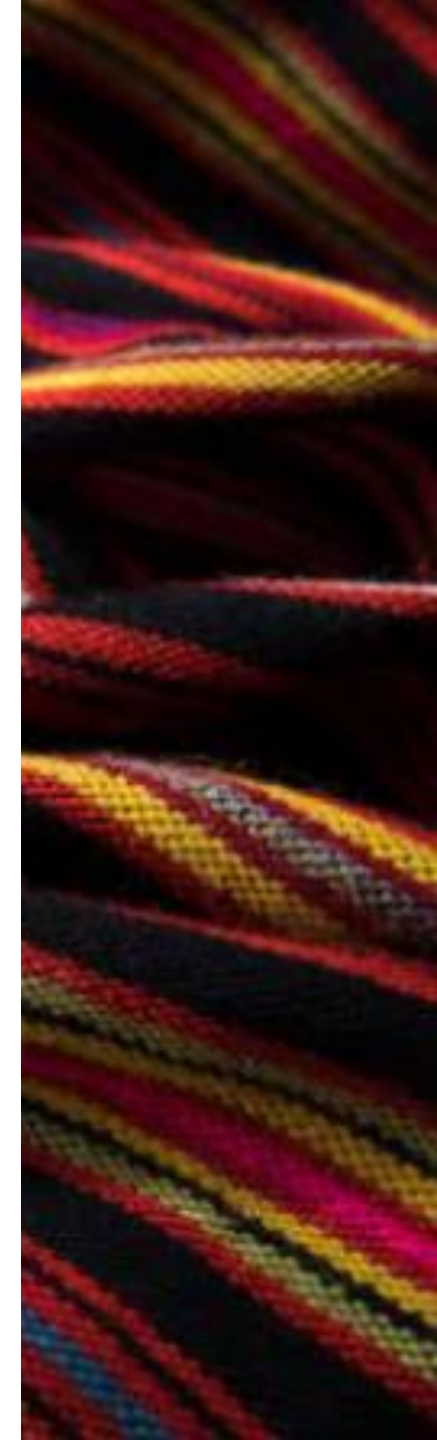
ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA

Elektroniskās reģistrācijas sistēmas aktualizēšana un pielāgošana

Darbs pie Dziesmu un deju svētku atbalstītāju piesaistes

Dziesmu un deju svētku komunikācijas plāna izstrāde

Kopējo Dziesmu un deju svētku organizēšanas iepirkumu plāna izstrāde

MĀKSLINIECISKĀ DARBĪBA

Koprepertuāra pārbaudes skates

Dziesmu un deju svētku ieskaņu modelēšanas koncerti reģionos

2022

ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA

Darbu uzsāk Rīcības komiteja

Darbs pie dalībnieku uzturēšanās jautājumiem (transports, ēdināšana, izmitināšana)

Dziesmu un deju svētku nedēļas pasākumu plānošana un tehniskā izstrāde

Kopējo iepirkumu sagatavošana un izsludināšana

MĀKSLINIECISKĀ DARBĪBA

Dziesmu un deju svētku
ieskaņu modelēšanas koncerti
reģionos

Svētku dalībnieku atlases
konkursi/skates

Fināla konkursi/skates

Dziesmu un deju svētki

2023

ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA

Dziesmu un deju svētku ārējā
komunikācija

Dziesmu un deju svētku nedēļas
pasākumu producēšana

Dalībnieku uzturēšanās
nodrošināšana (tsk. drošība,
kārtība)

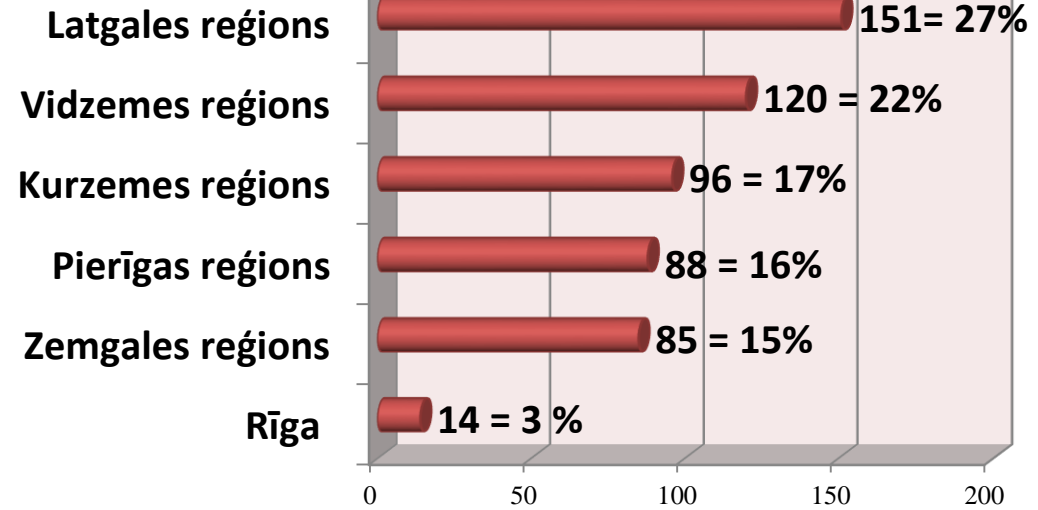
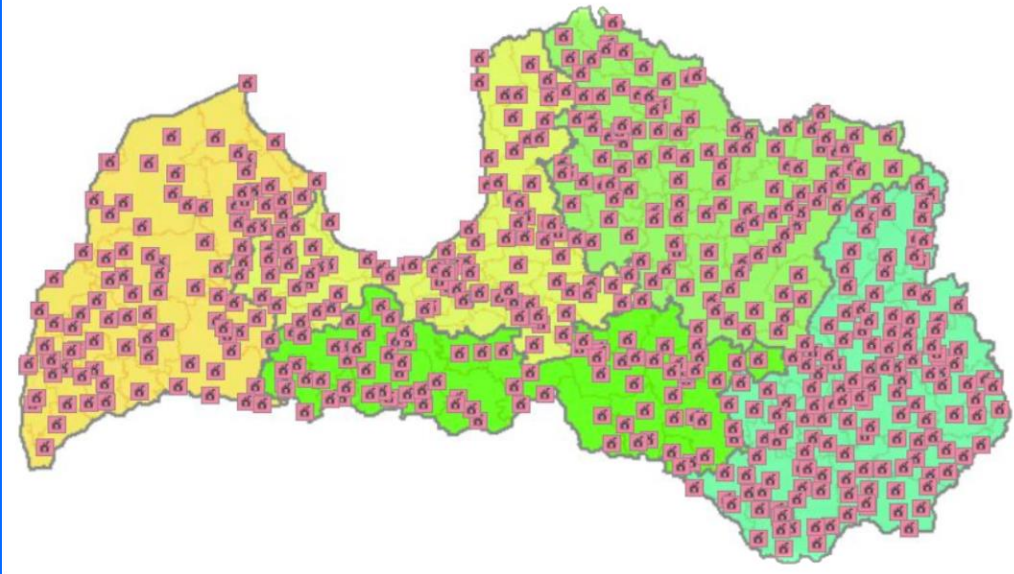
Kultūras centru likums

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs

KULTŪRAS CENTRI

LATVIJĀ IR 554 KULTŪRAS CENTRI

KULTŪRAS CENTRU LIKUMA NEPIECIEŠAMĪBA

Kultūras iestāžu darbību regulē vispārējais likums:

Kultūras institūciju likums

Atsevišķām kultūras institūcijām ir speciālie likumi:

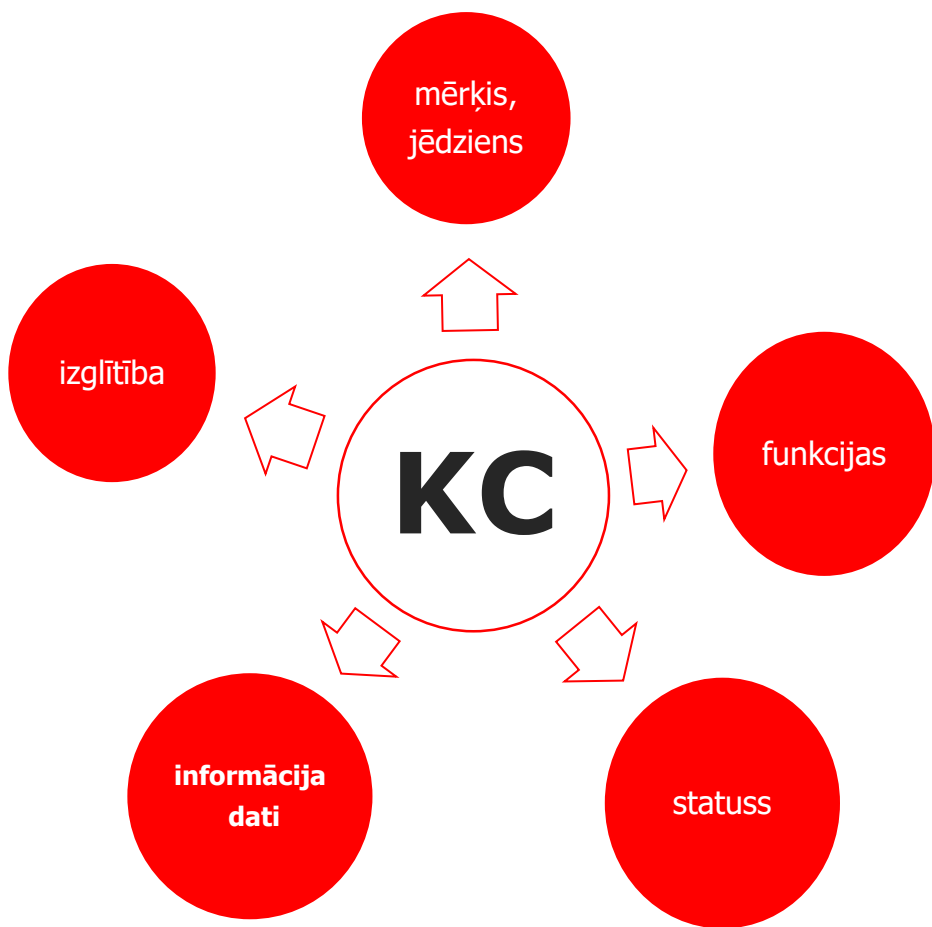
Muzeju likums, Bibliotēku likums, Arhīvu likums

Nav regulēta kultūras centru darbība, neskatoties uz šobrīd jau pašvaldībās esošajiem vismaz 500 kultūras centriem

Nav regulēta privāto personu dibināto kultūras centru darbība (problēmas terminoloģijā, proti, nosaukuma lietojums)

LIKUMA SATURS UN MĒRĶIS

Veicināt kultūras centru **kvalitatīvas darbības attīstību,**

- radot iespēju **sabiedrībai līdzdarboties** dažādos kultūras procesos,
- tostarp Latvijas nemateriālā kultūras **mantojuma** saglabāšanas un **mūžizglītības pasākumos,**
- **izmantojot** kultūras centru **resursus**

VALSTS UN PAŠVALDĪBU KOMPETENCE KULTŪRAS CENTRU JOMĀ

KULTŪRAS MINISTRIJA

- izstrādā valsts plānošanas dokumentus,
- veido nozares politiku kultūras centru darbības jomā
- nodrošina tās īstenošanu;

PAŠVALDĪBA NODROŠINA

- savas pašvaldības administratīvajā teritorijā kultūras un mūžizglītības pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem;
- kultūras centru darbības un attīstības jautājumu iekļaušanu pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos;
- kultūras centru kā daudzfunkcionālu starpnozaru kultūras institūciju darbību un veicina to attīstību, kā arī kultūras centru savstarpējo sadarbību

**PALDIES!
JAUTĀJUMI?**

IESPĒJA IZTEIKT VIEDOKLI:

lnkc@lnkc.gov.lv

Latvijas Nacionālais
kultūras centrs